

Studijní text

Tento studijní text je elektronickou kopií výňatku z textu a je určen pouze pro studenty Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Je určen výlučně k použití ve vyučování pro ilustrační účel nebo pro vědecké účely, jak je stanoveno v autorském zákoně (Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Studenti mohou text použít jen pro studijní účely. Je zakázáno text či jeho část jakkoliv dále šířit, kopírovat nebo používat na jiné účely, než je uvedeno výše.

Alfred Jarry: Ubu králem.
pal. fin. Kopecký

SCÉNA II.

Varšavské náměstí.

HROMOSLAV a jeho straníci, LID a VOJÁCI.

HROMOSLAV. Kupředu, přátelé! Ať žije Václav a Polsko! Starý ničema Otec Ubu je pryč, zbývá tedy jen ta stará čarodějnice matka Ubu se svým Palotinem. Nabízím se, že vás povedu a že nastolím znovu rod svých otců.

VŠICHNI. Ať žije Hromoslav!

HROMOSLAV. A zrušíme veškeré daně, které na vás uvalil hrozný Otec Ubu!

VŠICHNI. Hurá! Kupředu! Běžme do paláce a po vraždě tu čeládku!

HROMOSLAV. Aj, vizte Matku Ubu, ona vychází se svými strážci na schodiště!

MATKA UBU. Co chcete, pánové? Ach, to je Hromoslav!

(Dav hází kamením.)

PRVNÍ STRÁŽCE. Všechna okna vymlácena!

DRUHÝ STRÁŽCE. Při svatém Jiří, jsem omráčen!

TŘETÍ STRÁŽCE. U modrorohu, umírám.

HROMOSLAV. Házejte kamením, přátelé!

PALOTIN KLÍN. Hoho! Tedy tak! *(Tasí a vrhá se do vřavy; způsobuje hroznou řež.)*

HROMOSLAV. Pojď tedy! Braň se, zbabělá bouchačko!
(Bíjí se.)

KLÍN. Jsem mrtev!

HROMOSLAV. Vítězství, přátelé! Hrr na Matku Ubu!
(Je slyšet zvuk polnic.)

HROMOSLAV. Ha, šlechta se blíží. Rychle, zmocněme se té ohavné harpie.

VŠICHNI. Než zardousíme starého banditu!

(MATKA UBU prchne, pronásledována všemi Poláky, výstřely a deštěm kamení.)

SCÉNA III.

Polská armáda na pochodu do Ukrajiny.

OTEC UBU. U modrorohu, kristova noho, při telecí hlavě! Zahyneme, neboť umíráme žízni a ježto jsme unaven. Pane Voják, buďte tak laskav a neste naši finanční přílbu, a vy, pane Kopiník, obtěžujte se, prosím, hovniskovými vidlemi a fyzikální holí, čímž ulevíte naší osobě, neboť opakují to znovu, jsme unaven. *(Vojáci poslechnou.)*

SLOUP. Hola, pán! Je podivuhodné, že sa Rusové ne objevují.

OTEC UBU. Je politováníhodné, že stav našich financí nám nedovoluje, míti povoz větších rozměrů, neboť z obavy, že bychom demolovali svoje zvířata, vykonali jsme celou cestu pěšky, vedouce koně za uzdu. Ale až se navrátíme do Polska, vynalezneme pomocí naší fyzické vědy a s užitím osvětlenosti našich ministrů plachetní vůz, který bude sloužit k transportu celé armády.

TYČKA. Tamo letí Mikuláš Rensky.

OTEC UBU. Co je tomu chlapci?

RENSKY. Všechno je ztraceno. Sire, Poláci se vzbou-

řili, Klín je zabít a Matka Ubu prchá do hor.
OTEC UBU. Noční ptáku, zvíře zlověstné, sůvo v ka-
maších! Kdepak jsi nabral takové nesmysly? Tak
to bychom tedy měli! A kdo to udělal? Sázm se,
že Hromoslav. Odkud přicházíš?

RENSKY. Z Varšavy, šlechtný pane!

OTEC UBU. Synu hovniska mého, kdybych ti věřil,
kázal bych obrátit celou armádu. Leč, pane chlap-
če, jeť na tvých plecích více peří než mozku a
zdály se ti jakési hlouposti. Běž k předním hlíd-
kám, hochu, Rusové nejsou daleko a budeme míti
záhy příležitost zařinčit svými zbraněmi hovnis-
kovými, právě tak jako pŕynančními a fysikál-
ními.

GENERÁL LASCY. Otče Ubu, nevidíte na pláni Rusy?

OTEC UBU. Opravdu, Rusové! To mne těší. Kdyby-
chom aspoň mohli jít pryč, ale to vůbec nejde.
Jsme na výšině a vystaveni každé ráně.

ARMÁDA. Rusové! Nepřítel!

OTEC UBU. Nuže, pánové, učinme opatření k bitvě.
Zůstaneme na pahorku a nedopustíme se takové
pošetilosti, že bychom sestoupili dolů. Já budu
uprostřed jako živoucí citadéla a vy budete kroužit
kolem mne. Doporučuji vám, abyste nabili do pu-
šek tolik kul, kolik jich pojmu, neboť osm kul
může zabít osm Rusů a právě o tolik míň jich bu-
du mít já na krku. Pěší infanteristy postavíme na
úpatí, aby přijali Rusy a trošku je přizabili; kava-
lerii dáme do pozadí, aby se vrhla do vřavy, a dělo-
střelectvo umístíme kolem zde přítomného větr-
ného mlýna, aby střílelo, až vznikne hromada. Co
se nás týče, my se budeme zdržovati ve větrném

mlýnu a budeme střílet pŕynanční pistulí z okna:
do dveří postavíme fysikální hůl a ten, kdo se od-
váží vstoupit, seznámí se s hovniskovými vidle-
mi!!!

DŰSTOJNÍCI. Vaše rozkazy, Sire Ubu, budou prove-
deny.

OTEC UBU. No dobrá, však my zvítězíme. Kolik je
hodin?

GENERÁL LASCY. Jedenáct hodin dopoledne.

OTEC UBU. Tedy poobědváme, neboť Rus nepodnik-
ne útok před polednem. Řekněte vojákům, pane
generále, aby vykonali potřebu a zanotili Finanční
Hymnu.

(Lascy odchází.)

VOJÁCI a PALOTINOVÉ. Ať žije Otec Ubu, náš velký
finančník! Ting, Ting, Ting, Ting, Ting, ting;
ting, ting, ting; ting!

OTEC UBU. Ach, toho bodrého lidu, zbožňuji jej!
(Přiletí ruská kule a rozbije křídlo mlýna.) Jeje,
mám strach, pane Bože, jsem mrtev! Ačkoliv . . .
ne, nic se mi nestalo.

SCÉNA IV.

PŘEDEŠLÍ; KAPITÁN, *později ruská armáda.*

KAPITÁN *(přichází)*. Sire Ubu, Rusové útočí.

OTEC UBU. No a co má být, co mám dělat? Já jsem
jim to přece neporadil. Přesto však, pánové z Fi-
nancí, připravme se k boji.

GENERÁL LASCY. Druhá koule!

OTEC UBU. Ne, už na tom netrám. Tady prší železo a olovo a mohli bychom tu poškodit svoji drahou cenou osobu. Sestupme. *(Všichni poklusem sestupují. Všichni zmizí v kotoučích dýmu na úpatí pahorku.)*

RUS *(bije kolem sebe)*. Za Boha a za Cara!

RENSKY. Ach, jsem mrtev!

OTEC UBU. Kupředu! A tebe, pane, až popadnu, neboť jsi mi ublížil, slyšíš? U všech škopků, s tou svou bouchačkou, která nechce spustit!

RUS. Cože, podívejme se! *(Střelí na něho z revolveru.)*

OTEC UBU. Ach, och, jsem raněn, jsem provrtán, jsem perforován, jsem vykropen, jsem pochován. Oho, ale přece jen! Aha, už ho mám! *(Rozt. há ho.)* Tu máš! Teď můžeš zase začít!

GENERÁL LASCY. Kupředu! Nepovolmež, překročmež příkop. Vítězství je naše.

OTEC UBU. Myslíš? Až doposud cítím na svém čele víc boulí než vavříků.

RUŠTÍ JEZDCI. Hurrá! Místo pro Cara!

(Přichází CAR, provázený přestrojeným OBRUBOU.)

POLÁK. Ach, Spasiteli! Zachraň se, kdo můžeš! Car je tu!

DRUHÝ. Bože na nebi! Přechází příkop!

TŘETÍ. Ten klacek poručík vzal čtyři jednou ranou!

OBRUBA. Cože, vy ještě nemáte dost? Zde máš, Jene Soběský, vezmi svůj díl! *(Školí ho.)* A teď na ostatní! *(Vraždi Poláky.)*

OTEC UBU. Kupředu, přátelé! Chyťte toho sýčáka! Na guláš s Moskaly! Vítězství je naše. Ať žije rudý Orel!

VŠICHNI. Kupředu! Hurrá!! K sakru! Chyťte toho holomka!

OBRUBA. Při svatém Jiří, klesám!

OTEC UBU *(poznává ho)*. Aj, tos ty, Obrubo! Aj, můj starý příteli. Jsme opravdu šťastni právě tak jako moje družina, že se s tebou setkáváme. Opeku si tě na mírném ohníčku. Pánové z Financí, rozdělte oheň. Oj, aj, oj! Jsem mrtev! Byl jsem zasažen při nejmenším ranou z kanonu. Ach, můj Bože, odpusť mi mé hříchy. Ano, je to skutečně rána z kanonu.

OBRUBA. Je to rána z pistole, nabité prachem.

OTEC UBU. Co, ty se mi vysmíváš? A ještě? Do díry! *(Vrhá se na něho a rozsápe ho.)*

GENERÁL LASCY. Postupujeme na všech stranách, Otče Ubu.

OTEC UBU. Vidím, vidím. Už ale nemohu, jsem provrtán kopanci, chtěl bych se posadit na zem. Ó, má láhev!

GENERÁL LASCY. Vezměte si Carovu, Otče Ubu.

OTEC UBU. Ale už tam letím. Vzhůru! Hovnicková šavle, konej svou povinnost, a ty, finanční vidlice, nezůstávej pozadu! Necht' fysikální hůl pracuje se šlechetnou pílí a nechať se rozdělí s dřevíčkem o čest rozčtvrtit, vykuchat a zužitkovat moskal'ského vladaře. Kupředu, náš Pane finanční koni. *(Řítí se na CARA.)*

RUSKÝ DŮSTOJNÍK. Do střehu, Milosti!

OTEC UBU. Tu máš! Ó, au! Ale počkejte! Ach, pane, promiňte, nechte mne na pokoji. Jemine, vždyť jsem to neudělal naschvál! *(Utíká. CAR ho pronásleduje.)*

OTEC UBU. Panenko Maria, ten zběsilec mne pronásleduje. Co jsem udělal, velký Bože? Tak, teď ješ tě, abych lezl přes příkop. Já, cítím ho za sebou a příkop před sebou. Odvahu, zavřu oči! *(Přeskočí příkop. CAR do něho spadne.)*

CAR. Tak, teď jsem v tom!

POLÁK. Hurrá! Car je v tom!!

OTEC UBU. Nemám odvahu se ohlédnout! Je v tom. Dobře na něj – a všichni na něj! Hola, Poláci, do něho! Jeden po druhém, má tvrdá záda, bídník! Nemám odvahu se na to dívat. Rozhodně však se vyplnila naše předpověď, fyzikální hůl dělala právě divy a nemůže být nejmenší pochyby, že bych ho byl nadobro usmrtil, kdyby nevysvětlitelná hrůza nebyla zmařila projevy naší chrabrosti. Náhle však jsme byli nuceni se odpoutati od nepřítele a za svoji spásu vděčíme pouze své jezdecké hbitosti, právě tak jako pružnosti šlach svého finančního koně, jehož bystrosti jediné jeho síla se vyrovná a jehož lehkost je jeho slávou, jakož i hloubce příkopu, který se jako na zavalanou vyskytl pod nohou nepřítele zde přítomného Velmistra Pfyňancí. To je všechno velmi krásné, ale nikdo mne neposlouchá. Tak prosím, už to začíná zase! *(Ruští dragouni podniknou útok a vyproští CARA.)*

GENERÁL LASCY. Tentokrát je všemu konec.

OTEC UBU. Ach, konečně příležitost upláchnout!

Nuže tedy, páni Poláci, vpřed! Totiž vlastně vzad.

POLÁK. Zachraň se, kdo můžeš!

OTEC UBU. No tak, na cestu! To je lidí, to je lidí, jak se z tohoto dostanu? *(Někdo do něho vrazí.)* No tak! Ty, poslouvej, dávej pozor, nebo poznáš vrou-

cí schopnosti Velmistra Pfyňancí. Aha, už je pryč, zmizme, a to zčerstva, dokud se Lascy nedívá. *(Odejde, načež přejde CAR a ruská armáda pronásledující Poláky.)*

SCÉNA V.

Jeskyně v Litevsku. Sněží.

OTEC UBU, SLOUP, TYČKA.

OTEC UBU. Jaké psí počasí! Mrzne, až to praští, a osoba Velmistra Financí tím doznává značné škody.

SLOUP. Hoho, Pán Ubu, vzpamatoval jste sa zo svojej hrůzy a zo svojeho běhu?

OTEC UBU. Ano! Hrůzu už nemám, běhavku ještě ano.

TYČKA *(stranou)*. Aké to prase!

OTEC UBU. A pane Tyčko, co vaše ucho, je mu lépe?

TYČKA. I je mu nejlápe, ako len môže byť, keď mu je zle. Násliadkom čehož je olovem skloněno k zemi, neboť som němohl vyjmúť kúľku.

OTEC UBU. Dobře na tebe! Ty, ty jsi také chtěl řezat do lidí. Já, já jsem projevil největší udatnost a aniž bych se vystavoval nebezpečí, pobil jsem vlastnoručně čtyři nepřátele, nepočítaje ty, kteří byli již mrtvi a které jsme dorazili.

TYČKA. Víte, Sloupe, čo sa stalo s malým Renským?

SLOUP. Dostal kúľku do hlavy.

OTEC UBU. Tak jako divoký mák a pampeliška jsou v květu mládí skoseny bezlítostnou kosou bezlítostného žence, který bezlítostně skosí jejich lítost